Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği

T.C. - 14.07.2021 Tarihli 31541 Sayılı Resmi Gazete - Bazı Sanayi Ürünlerinin İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4275)

14.07.2021 Tarihli 31541 Sayılı Resmi Gazete

YÖNETMELİK

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından:

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının sorumluluğunda bulunan ürünlere ilişkin teknik düzenlemelerde veya 11/3/2021 tarihli ve 31420 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Genel Ürün Güvenliği Yönetmeliğinde belirtilen insan sağlığı ve güvenliği, tüketicilerin korunması, çevrenin korunması, kamu emniyetinin sağlanması ve diğer kamu yararının azami düzeyde korunmasını hedefleyen gereklilikleri yerine getiren uygun ve güvenli ürünlerin piyasaya arz edilmesi veya piyasada bulundurulmasını teminen piyasa gözetimi ve denetimi ile sonucunda alınacak önlemlerin usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı sorumluluk alanında bulunan ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin usul ve esasları, alınacak önlemleri, denetim personelinin görev, yetki ve yükümlülükleri ile iktisadi işletmecilerin yükümlülüklerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu, 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 385 inci ve 392 nci maddeleri ve 9/7/2021 tarihli ve 4269 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Çerçeve Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Aracı hizmet sağlayıcı: Başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek veya tüzel kişiyi,

b) Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının merkez teşkilatı ve il müdürlüğünü,

c) Bakan yardımcısı: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ilgili bakan yardımcısını,

ç) Ciddi risk taşıyan ürün: Risk değerlendirmesine dayanması ve ürünün normal ve öngörülebilir kullanımının dikkate alınması kaydıyla, zarara yol açabilecek bir tehlikenin gerçekleşme olasılığı ve zararın ciddiyetinin büyüklüğünün birlikte ele alınması neticesinde, riskin etkisi kısa vadede ortaya çıkmayan vakalar da dâhil olmak üzere, yetkili kuruluşların acil müdahalesini gerektiren risk taşıyan ürünü,

d) Dağıtıcı: Ürünü tedarik zincirinde yer alarak piyasada bulunduran, imalatçı veya ithalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiyi,

e) Denetim personeli: Piyasa gözetimi ve denetimi yapmak üzere bu Yönetmelikte belirtilen şekilde denetim personel kimlik kartı almış Bakanlıkça görevlendirilen personeli,

f) Duyusal inceleme: Ürün herhangi bir test veya muayene işlemine tabi tutulmadan önce, denetim personelinin beş duyusu ve/veya basit ve yaygın olarak kullanımda olan ölçme veya kontrol araçları kullanılarak yapılacak fiziksel incelemeyi,

g) Düzeltici önlem: Bir ürünün uygunsuzluğunu ortadan kaldırmak amacıyla, iktisadi işletmecinin gerçekleştirdiği faaliyeti,

ğ) Genel Müdürlük: Metroloji ve Sanayi Ürünleri Güvenliği Genel Müdürlüğünü,

h) Geri çağırma: Nihai kullanıcının elinde bulunan ürünün iktisadi işletmeciye geri getirilmesini amaçlayan her türlü önlemi,

ı) Gönüllü önlem: Bir yetkili kuruluşun talebi olmadan gerçekleştirilen düzeltici önlemi,

i) Güvenli ürün: Kullanım süresi, hizmete sunulması, kurulumu, kullanımı, bakımı ve gözetimine ilişkin talimatlara uygun ve normal kullanım koşullarında kullanıldığında risk taşımayan veya sadece ürünün kullanımına özgü asgari risk taşıyan ve insan sağlığı ve güvenliği için gerekli düzeyde koruma sağlayan ürünü,

j) İktisadi işletmeci: İmalatçı, yetkili temsilci, ithalatçı, dağıtıcı veya ilgili teknik düzenleme kapsamında ürünlerin imalatına, piyasada bulundurulmasına veya hizmete sunulmasına ilişkin sorumluluğu olan diğer gerçek veya tüzel kişileri,

k) İl müdürlüğü: Sanayi ve teknoloji il müdürlüklerini,

l) İl müdürü: Sanayi ve teknoloji il müdürlerini,

m) İmalatçı: Ürünü imal ederek veya ürünün tasarımını veya imalatını yaptırarak kendi isim veya ticari markası ile piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,

n) İş günü: Ulusal bayram ile genel ve hafta sonu tatil günleri hariç, diğer günleri,

o) İthalatçı: Ürünü ithal ederek piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,

ö) Kanun: 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununu,

p) Komisyon: Ürün Güvenliği ve Denetimi Koordinasyon Komisyonunu,

r) Nihai kullanıcı: Bir ürünü ticaret, iş, zanaat ve mesleki faaliyetler dışında tüketici olarak ya da sanayi veya mesleki faaliyeti için elinde bulunduran, Türkiye’de yerleşik veya ikamet eden gerçek ya da tüzel kişiyi,

s) PGD: Piyasa gözetimi ve denetimini,

ş) Piyasaya arz: Ürünün piyasada ilk kez bulundurulmasını,

t) Piyasada bulundurma: Piyasaya arz edilen ürünün ticari faaliyet yoluyla, bedelli veya bedelsiz olarak dağıtım, tüketim veya kullanım için piyasaya sağlanmasını,

u) Piyasadan çekme: Tedarik zincirindeki ürünün piyasada bulundurulmasını önlemeyi amaçlayan her türlü tedbiri,

ü) Piyasa gözetimi ve denetimi: Ürünlerin ilgili teknik düzenlemesi veya genel ürün güvenliği mevzuatında belirtilen gereklere uygun olmalarını sağlamak ve bu mevzuat kapsamında yer alan kamu yararını korumak amacıyla yetkili kuruluşlar tarafından yürütülen faaliyetleri ve alınan tedbirleri,

v) RAPEX: Gıda Dışı Güvenli Olmayan Ürünlere İlişkin AB Hızlı Uyarı Sistemini,

y) Risk: Zarara yol açacak bir tehlikenin gerçekleşme olasılığı ile bu zararın ciddiyetinin büyüklüğünün birleşimini,

z) Risk Değerlendirme Komisyonu: Uygunsuz ürünlerin taşıdığı riskin derecesini belirlemek amacıyla kurulan Komisyonu,

aa) Risk taşıyan ürün: Ürünün kullanım amacı veya kullanım süresi ve uygulanabildiği durumlarda hizmete sunulması, kurulum ve bakım gereklilikleri de dâhil olmak üzere, ürünün normal ve öngörülebilir kullanım koşulları çerçevesinde, ilgili teknik düzenleme ya da genel ürün güvenliği mevzuatı kapsamında korunan insan sağlığı ve güvenliğini, iş yerinde sağlık ve güvenliği, tüketicilerin korunmasını, çevreyi, kamu güvenliğini ve diğer kamu yararlarını, makul ve kabul edilebilir değerlendirilen ölçünün ötesinde olumsuz etkileme olasılığı bulunan ürünü,

bb) Şahit numune: Test ve muayene yapılmasına ihtiyaç duyulan hallerde; test, muayene veya belgelendirme kuruluşuna gönderilmek üzere alınan numuneyle birlikte, numunenin zayi olması veya yargıya başvurulması halinde kullanılmak üzere alınan ve Genel Müdürlük veya il müdürlüğünce muhafaza edilen numuneyi,

cc) Teknik düzenleme: İdari hükümler de dâhil olmak üzere, ürünün niteliğini, işleme veya üretim yöntemlerini ya da bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme veya uygunluk değerlendirme işlemlerini tek tek ya da birkaçını ele alarak belirleyen uyulması zorunlu mevzuatı,

çç) Tutanak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Piyasa Gözetimi ve Denetimi Tutanağını,

dd) Uygunluk değerlendirme kuruluşu: Kalibrasyon, test, belgelendirme ve muayene dâhil olmak üzere, uygunluk değerlendirme faaliyeti gerçekleştiren kuruluşu,

ee) Uygunluk değerlendirmesi: Ürün, süreç, hizmet, sistem, kişi veya kuruluşa ilişkin belirli şartların yerine getirilip getirilmediğini gösteren süreci,

ff) Uygunluk işareti: Ürünün ilgili teknik düzenlemeye uygun olduğunu gösteren işaretini,

gg) Uygunsuzluk: Ürünün ilgili teknik düzenlemeye veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygun olmama halini,

ğğ) Ürün: Her türlü madde, müstahzar veya eşyayı,

hh) Ürün Güvenliği ve Denetimi Bilgi Sistemi: Bakanlığın PGD faaliyetlerine ilişkin her türlü bilgi, belge ve verilerin kaydına, elektronik ortamda saklanmasına, gerektiğinde veri girişi, veri çağırma, risk değerlendirmesi ve raporlama uygulamalarına imkân veren sistemi,

ıı) Yetkili temsilci: İmalatçının Kanun ve ilgili diğer mevzuat kapsamındaki bazı yükümlülüklerini onun adına yerine getirmek üzere imalatçı tarafından yazılı şekilde görevlendirilen Türkiye'de yerleşik gerçek veya tüzel kişiyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar

Genel esaslar

MADDE 5 – (1) PGD; ürünlerin ilgili teknik düzenlemesi veya genel ürün güvenliği mevzuatında belirtilen gereklere uygun olmalarını sağlamak ve bu mevzuat kapsamında yer alan insan sağlığı ve güvenliği, tüketicilerin korunması, çevrenin korunması, kamu emniyetinin sağlanması ve diğer kamu yararının azami düzeyde korunması amacıyla Bakanlık tarafından yürütülen faaliyetleri, denetimleri ve alınan tedbirleri kapsar.

(2) Teknik düzenlemelerin insan sağlığı ve güvenliği ile ilgili hükümlerine uygun ürün, aksi ispatlanana kadar güvenli kabul edilir. Teknik düzenlemenin bulunmadığı veya insan sağlığı ve güvenliğine ilişkin hükümler içermediği durumlarda, bir ürünün güvenli olup olmadığının değerlendirmesi genel ürün güvenliği mevzuatına göre yapılır.

(3) Denetimin ürünün piyasaya arzından nihai kullanıcıya ulaştığı aşamaya kadar yapılması esastır. Ancak, teknik düzenlemelerin gerektirdiği hallerde ve öngördüğü koşullarda denetim, piyasaya arz koşullarıyla sınırlı kalmak üzere ithalat, ihracat, montaj, hizmete sunum veya bir mal ya da hizmet sağlanması sürecinde veya kullanım aşamasında da yapılabilir.

(4) Teknik düzenleme hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Bakanlığın sorumluluğunda olan ürünlerle ilgili PGD, aşağıdaki esaslar çerçevesinde yapılır:

a) Bakanlık, sorumlu olduğu ürünlere ilişkin PGD'yi, denetim personeliyle yürütür, gerekli önlemleri alır ve gerektiğinde idari yaptırımlar uygular.

b) Bakanlık sorumlu olduğu ürünlerin PGD'sini, yıllık denetim programının yanı sıra, re'sen veya ihbar ve şikâyet üzerine yapar.

c) Satış ve kiralama amacıyla yazılı basın, radyo, televizyon, internet ve benzeri iletişim araçlarında reklam ve ilanları yer alan ve satılan ürünler, piyasaya arz edilmiş kabul edilir.

ç) Ürüne ilişkin ihbar ve şikâyetler Bakanlığın internet sitesinde yer alan ihbar/şikâyet formları, ilgili hizmet birimlerine ve il müdürlüklerine ait elektronik posta adresleri ile ilgili internet adresleri kullanılarak veya mevzuatta belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yazılı olarak yapılır. Bakanlığın ALO ihbar/şikayet hattından da ihbar ve şikayetler yapılabilir.

d) Bakanlığa bildirilen bilgi, ihbar ve şikâyetler hakkında başvuru sahibine en geç otuz gün içinde bilgi verilir.

e) Denetim, ürünlerin bedelli veya bedelsiz olarak piyasaya arz edildiği, satıldığı ve dağıtıldığı her yerde, depo, işyeri, nakil araçları ve gerektiğinde üretim tesislerinde veya üretim ve hizmet aracı olarak kullanıldığı yer ve tesislerde, işlendikleri, ambalajlandıkları, montaj veya dolum yapıldıkları yerlerde yapılır.

f) Denetimler, asgari şartlarda denetim yapılan yerlerdeki çalışmaları engellemeyecek şekilde planlanır ve yapılır.

g) PGD, ürüne ait bilgi ve belgeleri ilgili mevzuat çerçevesinde incelemek, ürünü duyusal incelemek, gerektiğinde numune almak veya yerinde muayene ve/veya test yapmak ve iktisadi işletmeciyi ilgili mevzuat ve teknik düzenlemeler hakkında bilgilendirmek suretiyle gerçekleştirilebilir. Bu faaliyetlerin sırası, kapsamı ve içeriği ile gerektiğinde tümümün ya da

ihtiyaca binaen bir kısmının yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Genel Müdürlük yetkilidir.

ğ) PGD faaliyetleri sırasında ürünün uygunluk değerlendirme işlemlerinde yer almayan test, muayene veya belgelendirme kuruluşlarının imkânlarından yararlanılır. Uygunluk değerlendirmesini yapan kuruluş haricinde ürünün test ve muayenesini yapacak kuruluş yoksa denetim personelinin gözetim ve denetiminde, bu kuruluşta veya imalatçının laboratuvarında yahut bir başka imalatçının laboratuvarında ürünün test ve muayenesi yaptırılır. Ancak, test ve muayene sonucuna göre karar verme yetkisi Bakanlığa aittir.

h) Denetim sonunda üründe bir uygunsuzluk tespit edilmemesi, iktisadi işletmecinin Kanun kapsamındaki ürüne yönelik sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

(5) Bakanlık, yapılan ihbar ve şikayetler üzerine, kullanıma geçmiş ürünün, piyasada kendisini birebir temsil eden ürün bulunmaması durumunda, ürünün teknik dosyasını ve ilgili belgeleri denetlemek yoluyla, ürünün piyasaya arz edildiği zamanda teknik mevzuatına uygun olup olmadığını denetleyebilir.

Denetimin şekli

MADDE 6 – (1) PGD, durumun gereklerine göre, aşağıdaki hususlardan bir veya birkaçını kapsayacak şekilde yapılır:

a) Teknik düzenlemenin öngördüğü işaretler ve/veya belgeler üzerinden inceleme.

b) İlgili bir teknik düzenlemenin bulunmadığı veya insan sağlığı ve güvenliğine ilişkin hükümler içermediği durumlarda, genel ürün güvenliği mevzuatında belirtilen düzenlemeler çerçevesinde ürünün uygun olduğunu gösteren bilgi ve/veya belgeler üzerinden inceleme.

c) Duyusal inceleme.

ç) Test ve muayene.

Numune alma, test ve muayene

MADDE 7 – (1) Denetim personeli, ürünün test ve muayenesini gerekli gördüğü takdirde, her türlü test ve muayeneyi yaptırmak üzere denetlenen üründen numune alır. Numune miktarı, ürünün yapısına ve özelliğine göre, test ve muayenelerin gerektirdiği ölçüyü aşmamak üzere, biri

şahit numune olmak üzere üç takımı geçmeyecek miktarda iktisadi işletmeciden bedeli ödenmeden alınır. Ancak, şahit numune alınmasının fiilen mümkün olmadığı hallerde, sadece test ve muayenenin gerektirdiği ölçüde de numune alınabilir.

(2) Numune alınması halinde, denetim esnasında tutanağın ilgili bölümü doldurulur. Numuneler özelliklerine göre mühürleri bozulmadan açılmayacak şekilde denetim personeli ile iktisadi işletmeci yahut çalışanlarıyla birlikte mühürlenir ve üzerlerine tutanak numarası, tarafların bilgilerini gösteren unvan ve imzalar ile ürünün markası, modeli, parti ve seri numarasını taşıyan etiket konulur.

(3) Alınan numunelerden bir takım, test ve muayene yapılması için Bakanlıkça belirlenen test, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşuna gönderilir. İkinci takım, şahit numune olarak Genel Müdürlük veya il müdürlüğünce muhafaza edilir. Üçüncü takım numune ile tutanağın bir nüshası iktisadi işletmeciye teslim edilir. Test, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşu tetkikleri en kısa zamanda yapar, sonucunu bir raporla tespit eder ve bu raporu, Genel Müdürlüğe veya numuneyi gönderen il müdürlüğüne iki nüsha halinde yazılı ve elektronik ortamda gönderir.

(4) Numune almanın mümkün olmadığı, taşınamayan ürünler için test ve muayene işlemleri, denetim personelinin gözetiminde, ürünün bulunduğu yerde, belirlenen test, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşuna, iktisadi işletmecinin veya temsilcisinin katılımı ile yaptırılır. İktisadi işletmecinin veya temsilcisinin gelmemesi test ve muayene işlemlerinin gerçekleştirilmesine engel teşkil etmez.

(5) Uzaktan iletişim araçları yoluyla piyasaya arz edilen ürünlere ilişkin numune alma işlemleriyle ilgili hükümler saklıdır.

Numune, test ve muayene ücreti

MADDE 8 – (1) Test ve muayene sonucunda, numunenin uygun çıkması durumunda;

a) Test ve muayene, nakliye, bindirme ve indirme ücreti Bakanlığa aittir.

b) Numunenin özelliğini kaybetmemesi durumunda, yapılan test sonucu iktisadi işletmeciye, Genel Müdürlük veya il müdürlüğü tarafından bildirilir. Bildirim yazısında varsa şahit numunenin ve test/muayene işlemine tabi tutulan numunenin alınması gerektiği belirtilir. Bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde şahit numune dahil alınmayan numuneler, Çevre ve Şehircilik İl

Müdürlüklerine intikal ettirilir. Bu durumda ilgili iktisadi işletmeci numune bedelini talep edemez.

c) Numunenin özelliğini kaybetmesi durumunda, Genel Müdürlük, il müdürlüğü veya Bakanlık onayı ile numunenin bulunduğu test ve muayene kuruluşu tarafından “Numune Bertaraf Tutanağı” düzenlenerek numune bertaraf edilir veya ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda teslim edilmesi gereken tesislere intikal ettirilir ve numune bedeli Bakanlık tarafından iktisadi işletmeciye ödenir.

(2) Test ve muayene sonucunda numunenin uygunsuz olduğunun tespit edilmesi durumunda;

a) Numune, test ve muayene, nakliye, bindirme, indirme, bertaraf ücreti ve bunlara ilişkin diğer giderler imalatçı veya ithalatçıya aittir. Yapılan masraflar, ilgili imalatçı veya ithalatçıya genel hükümlere göre rücu edilir.

b) Bakanlık tarafından bedelsiz olarak test ve muayene hizmeti alınan durumlarda, uygun olmadığı tespit edilen numuneler için ilgili test ve muayene kuruluşu tarafından fatura edilen bedel, imalatçı veya ithalatçı tarafından doğrudan bu kuruluşa ödenir.

(3) Uygun olmayan ürünlerin bertarafı aşağıdaki esaslar çerçevesinde yapılır:

a) Genel Müdürlük veya il müdürlüğü, bertaraf işlemini yapması için iktisadi işletmeciye bildirimde bulunur. Bildirimden itibaren bir ay içinde Genel Müdürlük veya il müdürlüğü gözetiminde bertaraf işlemini gerçekleştirir. Bertaraf işlemi sonucunda numune bertaraf tutanağı düzenlenir. Bildirimden itibaren bir ay içinde Genel Müdürlük veya il müdürlüğü gözetiminde bertaraf işlemi gerçekleştirmez ise uygun düştüğü ölçüde fıkranın diğer bentleri kapsamında bertaraf işlemi yapılır. Bu durumda iktisadi işletmeci ürünün hurda bedeline ilişkin herhangi bir bedel talep edemez. İktisadi işletmeciye fiilen ulaşılamaması durumunda da bu fıkranın diğer bentleri kapsamında bertaraf işlemi yapılır.

b) Genel Müdürlük veya il müdürlüğü numune bertaraf tutanağı düzenleyerek bertaraf işlemini yapabilir.

c) Bakanlık onayı ile numunenin bulunduğu test ve muayene kuruluşu tarafından numune bertaraf tutanağı düzenlenerek bertaraf işlemi yapılabilir. Bertaraf işlemi için ilgili test ve muayene kuruluşunca fatura edilen bertaraf bedeli, imalatçı veya ithalatçı tarafından doğrudan bu kuruluşa ödenir.

ç) Bertaraf işleminin özel bir uzmanlık gerektirmesi durumunda, ilgili bertaraf işlemini yapma niteliklerini haiz gerçek veya tüzel kişiye bertaraf işlemi yaptırılabilir.

d) İçerdiği tehlikeli kimyasal veya imhasının tehlike yaratabileceği durumlarda ürünün ilgili mevzuatı kapsamında ve teslim edilmesi gereken tesislere intikal ettirilerek bertaraf edilmesi sağlanır.

(4) Uygunsuzluk nedeniyle uygulanacak idari yaptırım kararının kesinleşmesinden sonra şahit numuneye, ürün hakkında alınan önlemler uygulanır.

(5) Numunenin, imalatçı veya ithalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiden alınması ve söz konusu gerçek veya tüzel kişinin numune alma tutanağı ile birlikte imalatçı veya ithalatçıya başvurması durumunda, numune bedeli imalatçı veya ithalatçı tarafından kendisine başvuran gerçek veya tüzel kişiye ödenir.

(6) Uluslararası bir projenin uygulanması çerçevesinde alınacak numunelerin bedeli, nakliye, test ve muayene ücretleri, numunenin uygun olup olmadığına bakılmaksızın proje bütçesinden karşılanabilir.

Uzaktan iletişim araçları yoluyla piyasaya arz edilen ürünlerin denetimi

MADDE 9 – (1) Uzaktan iletişim araçları yoluyla piyasaya arz edilen veya piyasada bulundurulan ürünlerin denetiminde, Kanunun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası kapsamında düzenlenen usul ve esaslar uygulanır.

RAPEX bildirimleri

MADDE 10 – (1) Bakanlık, RAPEX aracılığıyla uygun olmadığı ve ülke piyasasına arz edildiği tespit edilen ürünler hakkında, denetim süreci içerisinde test ve muayene işlemi yapmadan RAPEX sistem bildiriminde yer alan risk tipi göz önüne alınarak iktisadi işletmeciden savunma talep edebilir. Savunma talep yazısında ürüne ilişkin bilgi ve belgeler de talep edilebilir.

(2) İktisadi işletmeciden alınan savunma ve/veya bilgi ve belgelerin değerlendirilmesi sonucunda tespit edilen uygunsuzluklarla orantılı olarak önlemleri uygulaması iktisadi işletmeciden talep edilebilir.

(3) İktisadi işletmeci tarafından sunulan savunma ile bilgi ve belgelerin değerlendirme yapılabilmesi için yeterli bulunmaması durumunda test ve muayene işlemleri de dahil olmak üzere ürüne ilişkin piyasa gözetimi ve denetim faaliyeti başlatılır.

Ürünlerin izlenebilirliği

MADDE 11 – (1) İktisadi işletmeciler, tedarik zincirinde yer alan bir önceki ve varsa bir sonraki iktisadi işletmecinin ismi, ticaret unvanı veya markası ve irtibat bilgileri ile ürünün takibini kolaylaştıracak diğer bilgilerin kaydını düzenli bir şekilde tutar, ürünü piyasaya arz ettikleri veya piyasada bulundurmaya başladıkları tarihten itibaren en az on yıl boyunca muhafaza eder ve Bakanlığın talebi halinde Bakanlığa sunarlar.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında düzeltici önlemlerin alınması gerektiğinde kullanılmak üzere, iktisadi işletmeciler, parti, seri veya lot bazında ürünün dağıtımını yaptığı dağıtıcıları ve dağıtımı yapılan ürün miktarlarını içeren kayıt oluşturur ve Bakanlığın talebi halinde bu kayıtları sunar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uygunsuzluk Halinde Alınacak Önlemler ve Uygulanacak Yaptırımlar

Risk Değerlendirme Komisyonu

MADDE 12 – (1) Uygunsuz ürünlerin taşıdığı riskin derecesini belirlemek amacıyla Genel Müdürlükçe Risk Değerlendirme Komisyonu oluşturulur. Komisyonun oluşumu ve işleyişine ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlükçe belirlenir.

(2) Genel Müdürlükçe ihtiyaç duyulması durumunda denetimi gerçekleştiren il müdürlüğü personeli, üye sıfatı ile Komisyona katılım sağlayabilir. Bakanlığın diğer birimlerinde veya test ve muayene kuruluşunda görevli personel ise üye sıfatını taşımaksızın bilgisine ve görüşüne başvurulmak üzere Komisyon toplantısına davet edilebilir.

(3) Bakanlık, yaptığı denetimler veya aldığı bilgi, ihbar veya şikâyetler neticesinde bir ürünün risk taşıdığına dair yeterli gerekçe bulunduğuna kanaat getirirse, risk değerlendirmesi yapar.

(4) Ürüne ilişkin uygunluk işareti veya teknik düzenlemenin gerektirdiği teknik dosya, etiket ve talimatların bulunmaması, eksik veya yetersiz olması veya yanlış kullanılması halinde risk değerlendirmesi yapmak için yeterli gerekçenin bulunduğu varsayılabilir.

(5) Genel Müdürlüğe bildirilen uygunsuzluklara ilişkin ön değerlendirme işlemi Genel Müdürlük bünyesindeki ilgili teknik şube/daire tarafından yapılır. Ön değerlendirme işlemi sonucunda;

a) Genel Müdürlük bünyesindeki ilgili teknik şube/daire uygunsuzlukların şekli uygunsuzluk oluşturduğu kanaatinde ise 14 üncü madde hükümlerinin uygulanması amacı ile il müdürlüğüne bildirimde bulunur.

b) Genel Müdürlük bünyesindeki ilgili teknik şube/daire uygunsuzlukların risk taşıyan uygunsuzluk oluşturduğu kanaatinde ise değerlendirmesi ile birlikte ilgili bilgi ve belgeleri Risk Değerlendirme Komisyonuna sunar.

(6) Risk Değerlendirme Komisyonu tarafından yapılan değerlendirme neticesinde;

a) Üründeki uygunsuzlukların şekli uygunsuzluk oluşturduğu tespit edilirse, 14 üncü madde hükümleri uygulanır.

b) Üründeki uygunsuzlukların risk taşıyan uygunsuzluk oluşturduğu tespit edilirse, 15 inci madde hükümleri uygulanır.

Risk değerlendirmesi

MADDE 13 – (1) Ürüne ilişkin aşağıdaki uygunsuzlukların tespit edilmesi halinde Bakanlık, 12 nci maddede belirtilen risk değerlendirmesini yapmak için yeterli gerekçenin bulunduğunu varsayabilir.

a) Ürüne ilişkin uygunluk işareti veya teknik düzenlemenin gerektirdiği teknik dosya, etiket, talimat ve ilgili dokümanların bulunmaması, eksik veya yetersiz olması veya yanlış kullanılması.

b) Ürünün mevzuatın gerektirdiği model, parti ve seri numarası veya ayırt edilmesini sağlayacak diğer bilgileri kolayca görülebilir ve okunabilir şekilde üründe yer almaması, ürünün boyut veya doğasının buna elverişli olmadığı durumlarda ise bu bilgilerin ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede yer almaması.

c) Mevzuatın gerektirdiği hallerde imalatçı veya ithalatçının isminin, kayıtlı ticaret unvanının veya markasının ve kendisine ulaşılabilecek açık adresin ürünün üzerinde, bunun mümkün olmadığı durumlarda ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede belirtilmemesi.

ç) Ürünün taşıyabileceği risklere karşı nihai kullanıcılar için gerekli bilgiler, montaj, kullanım ve bakım talimatları ile güvenlik kurallarının Türkçe olmaması.

d) Ürünün teknik düzenlemesinde düzenlenen herhangi bir idari şartın yerine getirilmemesi.

Şekli uygunsuzluk

MADDE 14 – (1) Bakanlıkça yapılan risk değerlendirmesi sonucunda, 13 üncü maddede yer alan uygunsuzluklardan biri veya birkaçına ya da ilgili teknik düzenlemesinde varsa şekli uygunsuzluk olarak belirtilen uygunsuzluklara sahip olan ancak bu uygunsuzluklarla beraber tespit edilen diğer uygunsuzlukların insan sağlığına ve güvenliğine, can ve mal güvenliğine, hayvan ve bitki sağlığına, tüketicilerin korunmasına, çevreye, kamu güvenliğine ve diğer kamu yararlarına, makul ve kabul edilebilir değerlendirilen ölçünün ötesinde bir risk oluşturduğuna dair yeterli neden bulunmayan ürünlerdeki aykırılık şekli uygunsuzluk olarak kabul edilir.

(2) İl müdürlüğü şekli uygunsuzluğu tespit edilen ürünler için imalatçıdan veya ithalatçıdan uygunsuzluğun giderilmesini, bunun gerçekleşmemesi halinde Kanunda öngörülen önlemlerden uygun ve gerekli önlemleri almasını talep eder.

(3) İmalatçı veya ithalatçı ikinci fıkrada düzenlenen talebin kendisine tebliğ edilmesinden itibaren on iş günü içerisinde düzeltici önlem planı ile birlikte il müdürlüğüne başvurur.

(4) Düzeltici önlem planı, gerektiğinde değişiklik yapılarak, il müdürlüğü tarafından onaylanır ve tebliğ edildiği tarihten itibaren geçerli olmak üzere uygunsuzluğun niteliği, ürünün özelliği ve piyasa yaygınlığı durumu değerlendirilerek altı ayı geçmemek üzere süre verilir. Uygunsuzluğunun giderilmemesi durumunda tekrar süre verilmez. Ancak verilen süre sonunda uygunsuzluğun imalatçı veya ithalatçının kusuruna dayanmayan ve/veya mücbir sebeplerle giderilemediğinin tespiti halinde altı ayı geçmemek üzere ek süre verilebilir.

(5) İl müdürlüğü düzeltme işlemlerini yerinde izleyebilir ve düzeltme işlemleri esnasında gözlemci bulundurabilir, ihtiyaç duyulması durumunda düzeltmeye tabi tutulan ürünün tarafsız, test ve muayene işlemlerini yapabilme yeterliliğine sahip bir test veya muayene kuruluşu tarafından test ve muayenesini isteyebilir. Düzeltici önlem planı sonucunda, il müdürlüğü değerlendirmesine sunulmayan ürün, piyasaya arz edilemez, piyasada bulundurulmaz ve hizmete sunulamaz.

(6) İmalatçının veya ithalatçının ikinci fıkrada düzenlenen talebin kendisine tebliğ edilmesinden itibaren on iş günü içerisinde başvurmaması veya başvurunun uygun bulunmaması ya da önlemlerin uygulanmasının eksik veya yetersiz bulunması durumunda il müdürü, Kanunun 16 ncı maddesinde düzenlenen önlemlerden uygun ve gerekli olanları orantılılık ilkesine riayet ederek alır.

(7) Önlem kararı alınmadan önce imalatçı veya ithalatçı savunma yapabilmesi için tebligatla bilgilendirilir. İmalatçı veya ithalatçı tebligatın kendisine ulaşmasından itibaren on iş günü içerisinde savunma hakkını kullanır ve il müdürlüğüne yazılı olarak cevap verir.

(8) İmalatçı veya ithalatçı stoğunda bulunan ürünlerde, kendi dağıtıcılarında bulunan ürünlerde ve piyasada ulaşılabilen ürünlerde düzeltme önlemlerini gerçekleştirir.

(9) Bakanlıkça yapılan risk değerlendirmesi sonucunda, 13 üncü maddede yer alan uygunsuzlukların insan sağlığına, can ve mal güvenliğine, çevrenin, hayvan ve bitki sağlığının veya tüketicinin korunması ya da enerji verimliliğinin sağlanmasına karşı risk teşkil ettiğinin belirlenmesi durumunda 15 inci madde hükümleri uygulanır.

Risk taşıyan uygunsuzluk

MADDE 15 – (1) Ürünün, insan sağlığına, can ve mal güvenliğine, çevrenin, hayvan ve bitki sağlığının veya tüketicinin korunması ya da enerji verimliliğinin sağlanmasına karşı risk teşkil ettiğine dair yeterli neden bulunması halinde, ürüne ilişkin risk değerlendirmesi yapılır.

(2) Risk değerlendirmesi neticesinde ürünün risk teşkil ettiğinin tespit edilmesi durumunda il müdürlüğü imalatçıdan veya ithalatçıdan riskin büyüklüğü ile orantılı olarak riski ortadan kaldırmak amacıyla uygun önlemleri almasını talep eder.

(3) İmalatçı veya ithalatçı ikinci fıkrada düzenlenen talebin kendisine tebliğ edilmesinden itibaren on iş günü içerisinde il müdürlüğüne başvurur. Başvuruda asgari olarak aşağıdaki bilgilerin yer alması zorunludur:

a) Ürünü tanıtacak marka, model veya cins ismi, seri numarası, ürünü net şekilde tanıtan diğer ayırt edici özellikler ve önlemi gerektiren sorunun açık ve anlaşılır tarifi.

b) Riskin giderilmesi amacı ile hangi önlemlerin uygulanacağı.

c) Dağıtıcılarının bulunması durumunda (b) bendinde düzenlenen önlemlerden haberdar edilme yöntemleri ve önlemlerin dağıtıcılarda bulunan ürünlerde nasıl uygulanacağı.

ç) Risk altındaki kişilerin riskler hakkında uyarılması amacı ile yapılacak duyuru yöntemi.

d) Risk altındaki kişilerin tamamına ulaşılabileceği gerekçesi ile bu kişiler doğrudan bilgilendirilecek ise risk altındaki kişilerin tamamına ulaşılabileceğini gösteren bilgi ve belgeler.

e) Ürünün taşıdığı riski ortadan kaldırmak amacıyla yapılacak düzeltici önlemleri.

f) Üründe (e) bendi kapsamında düzeltme yapılmayacak ise ürünlerin uygun koşullarda imhası veya ilgili mevzuatı gereği bertaraf edilmesi ya da işlevsiz hale getirilme yöntemi.

(4) İl müdürlüğü yapılan başvuruyu gerektiğinde değişiklik yaparak onaylar ve tebliğ edildiği tarihten itibaren geçerli olmak üzere önlemlerin uygulanması için altı ayı geçmemek üzere süre verir. Önlemlerin uygulanması için ek süre verilmez. Ancak, üçüncü fıkranın (e) ve (f) bentleri kapsamında yapılacak işlemlerin imalatçı veya ithalatçının kusuruna dayanmayan ve/veya mücbir sebeplerle giderilemediğinin tespiti halinde altı ayı geçmemek üzere ilave ek süre verilebilir. Verilen süre zarfında üretici, insan sağlığına, can ve mal güvenliğine, çevrenin, hayvan ve bitki sağlığının veya tüketicinin korunması ya da enerji verimliliğinin sağlanması hususlarında zarar meydana gelmemesi için gerekli tüm önlemlerin alınmasından sorumludur.

(5) İl müdürlüğü düzeltme işlemlerini yerinde izleyebilir ve düzeltme işlemleri esnasında gözlemci bulundurabilir, ihtiyaç duyulması durumunda düzeltmeye tabi tutulan ürünün tarafsız, test ve muayene işlemlerini yapabilme yeterliliğine sahip bir test veya muayene kuruluşu tarafından test ve muayene yapılmasını isteyebilir. Düzeltme faaliyeti süresi boyunca, il müdürlüğü tarafından, ürünler veya temsil ettiği ürünler üzerinde yapılan değerlendirme sonucunda gerekli düzeltme faaliyetinin tamamlandığına karar verilmeyen ürünler piyasaya arz edilemez, piyasada bulundurulamaz veya hizmete sunulamaz.

(6) İmalatçının veya ithalatçının ikinci fıkrada düzenlenen talebin kendisine tebliğ edilmesinden itibaren on iş günü içerisinde başvurmaması veya başvurunun uygun bulunmaması ya da önlemlerin uygulanmasının eksik veya yetersiz bulunması durumunda Bakanlık, Kanunun 16 ncı maddesinde düzenlenen önlemlerden uygun ve gerekli olanları orantılılık ilkesine riayet ederek alır.

(7) Ürünün ciddi risk taşıdığı haller dışında altıncı fıkrada düzenlenen önlem kararı alınmadan önce imalatçı veya ithalatçı savunma yapabilmesi için tebligatla bilgilendirilir. İmalatçı veya ithalatçı tebligatın kendisine ulaşmasından itibaren on iş günü içerisinde savunma hakkını kullanır ve yazılı olarak cevap verir. Ürünün ciddi risk taşıması nedeni ile savunma hakkı verilmeden bir karar alınması halinde savunma yapılma fırsatı sonradan tanınır. Sunulan bilgi ve belgeler kapsamında önlem kararı gözden geçirilir.

(8) Bakanlık, ciddi risk taşıyan ürünlerde Kanunun 16 ncı maddesinde düzenlenen önlemlerden uygun ve gerekli olanları, imalatçıdan veya ithalatçıdan riski ortadan kaldırmak amacıyla gerekli önlemleri almasını talep etmeksizin, doğrudan alır.

(9) İl müdürlüğü önlemlerin yerine getirilmesini sağlar, önlemlerin yerine getirilip getirilmediğini kontrol eder.

(10) Üründeki risklerin giderilemediği veya giderilmesinin mümkün olmadığı hallerde, riskli olduğu tespit edilen ürünler, ilgili mevzuat hükümleri dikkate alınarak imalatçı veya ithalatçının belirleyeceği yerde ve yöntemle il müdürlüğü denetim personelinin gözetiminde bertaraf edilir. İl müdürlüğünce, bertaraf edilen ürün miktarını, ürünün ne şekilde bertaraf edildiğini, bertaraf yerini, tarihini ve tarafların yetkililerinin ad ve soyadlarını içeren ürün bertaraf tutanağı düzenlenir. Bertarafı özel hükümler içeren ürünler ilgili mevzuatının gerektirdiği şekilde bertaraf ettirilir.

(11) Önlemleri belirlenen şekil ve sürede yerine getirmeyen imalatçı veya ithalatçı, önlemlerin Bakanlık tarafından yerine getirilmesi amacıyla yapılacak masrafları karşılar. Masraflar genel hükümlere göre rücu edilir.

Önlemlerin duyurulması

MADDE 16 – (1) Uygunsuz ürünlerle ilgili olarak kendiliğinden veya yetkili kuruluşun talebi üzerine önlemleri alan iktisadi işletmeci, bu önlemler ve ürünün içerdiği riskler hakkındaki bilgileri etkili olacak şekilde duyurur ve duyurunun kapsamına göre engellilerin erişebilirliğini dikkate alır. Duyuru, aşağıdaki yöntemlerden biri veya birkaçı ile yapılır:

a) Risk altındaki kişilerin tamamına ulaşılabildiğinde bu kişilerin doğrudan bilgilendirilmesi yoluyla.

b) İktisadi işletmecinin internet sitesinin bulunması durumunda en az altı ay süreyle internet sitesinin ana sayfasında kolaylıkla görünebilecek bir şekilde duyurulması yoluyla.

c) İktisadi işletmecinin internet sitesinin bulunmaması durumunda ulusal düzeyde yayın yapan bir televizyon kanalında 07.00-22.00 saatleri arasında 30 saniyeden az olmamak üzere yazılı ve sesli şekilde yayınlanması veya ulusal düzeyde dağıtımı yapılan bir gazetede, sayfanın dörtte birinde, Basın İlan Kurumu aracılığıyla bir gün ilan edilmesi yoluyla.

(2) Duyuru, asgari aşağıdaki bilgileri içerir:

a) Ürünü tanıtacak marka, model veya cins ismi, seri numarası, ürünü net şekilde tanıtan diğer ayırt edici özellikler.

b) Mümkün ise ürünün fotoğrafı veya resimli tasviri.

c) Alınan önlem.

ç) Önlemi gerektiren sorunun açık ve anlaşılır tarifi.

d) Sorumlu iktisadi işletmecinin isim, adres ve diğer iletişim bilgileri.

e) Riskten sakınmak veya sorunu gidermek için önerilen yöntemler.

f) Ürünün iade edileceği yerler veya üründeki sorunun giderilmesini teminen gönderilebileceği adresler hakkında bilgi.

(3) İl müdürlüğü duyuruyu veya duyuru şeklini uygun bulmaz ya da yetersiz görürse, duyurunun daha uygun bir şekilde ve yöntemlerle tekrar edilmesini talep edebilir.

(4) Bakanlık, risk altındaki kişilerin tamamına ulaşılamadığı durumda, iktisadi işletmecinin aldığı düzeltici önlemler ile Bakanlığın aldığı önlemleri ve ürünün içerdiği riskler hakkındaki bilgileri kendi internet sayfasında duyurur.

(5) Dağıtıcılar, iktisadi işletmecinin ürüne ilişkin riskler ve önlemler hakkında kendilerine bildirdiği bilgileri, varsa tedarik zincirindeki bir sonraki dağıtıcıya iletmek ve birinci fıkrada belirtilen duyuruyu müşterilerinin kolaylıkla görebileceği veya ulaşabileceği yerlere koymak zorundadır.

Ürünün piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici olarak durdurulması

MADDE 17 – (1) Bakanlık, bir ürünün ciddi risk taşıdığına dair güçlü emarelerin bulunması halinde, ürünün kontrolü yapılıncaya kadar piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici olarak durdurulması kararını alır ve bu kararı iktisadi işletmeciye derhal tebliğ eder. Üründen kaynaklanabilecek muhtemel risklerin önlenmesi amacıyla iktisadi işletmeci, dağıtıcıları durumdan haberdar eder ve risk altındaki grupların bilgilendirilmesini sağlar.

(2) Bakanlık, kesin belirtinin tespit edildiği tarihten itibaren ivedi olarak kontrollere başlar.

(3) İktisadi işletmeci Bakanlığın talebi üzerine;

a) İlgili teknik düzenleme kapsamında, iktisadi işletmeci tarafından ürünün uygunluk değerlendirmesinin yapılması amacıyla bir uygunluk değerlendirme kuruluşuna başvurulduğu durumlarda, bu kuruluşlara sunulan belgelerin kopyalarını,

b) Üretim yerlerinin ve depolarının adreslerini,

c) Tasarım ve üretime ilişkin detaylı bilgileri,

ç) Bakanlıkça gerekli görülecek diğer bilgi ve belgeleri,

iletir.

(4) Ürünün piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici durdurulma süresi, ürünün test edilebilmesi veya gerekli değerlendirmeler ve kontroller için ihtiyaç duyulacak zaman süresince geçici olarak durdurulması veya üçüncü fıkrada belirtilen bilgilerin sunulması için teknik gerekçelerle daha fazla bir süreye ihtiyaç duyulmaması halinde dört günden fazla olamaz.

(5) Kontrol sonucunda güvenli olduğu anlaşılan ürünler hakkındaki geçici durdurma kararı kendiliğinden kalkar. Kontrol sonucunda güvenli olmadığı anlaşılan ürünler hakkında 15 inci madde hükümleri uygulanır.

Gönüllü önlem faaliyeti

MADDE 18 – (1) İmalatçı veya ithalatçı piyasaya arz ettiği, piyasada bulundurduğu veya hizmete sunduğu uygun olmayan ürünlere, denetim tarihinden önce Bakanlığın talebi olmadan gönüllü önlem faaliyetinde bulunabilir.

(2) Gönüllü önlem faaliyeti, uygunsuzluğun giderilmesi ve riskin ortadan kaldırılması için ürünün piyasaya arzının durdurulması, piyasada bulundurulmasının önlenmesi, piyasadan çekilmesi, geri çağrılması, dağıtıcıların bu önlemden haberdar olmaları, ürünün taşıdığı riskler hakkında nihai kullanıcıların uyarılması da dahil olmak üzere gerekli tedbirlerin tamamını kapsar.

(3) Gönüllü önlem faaliyetinde bulunacak imalatçı veya ithalatçı, bu faaliyete dair tüm bilgi ve belgeler ile birlikte faaliyeti tamamlamak için ihtiyaç duyduğu süreyi de belirterek il müdürlüğüne başvurur.

(4) İl müdürlüğü gönüllü önlem faaliyetlerinin gerçekleştirilebilmesi için imalatçı veya ithalatçının talebi, ürünün özelliği ve piyasa yaygınlığı durumunu değerlendirerek bir yılı geçmemek üzere süre verir. Başvuruya ilişkin bilgi ve belgelerin eksik veya hatalı olması durumunda eksikliklerin giderilmesi için bildirimde bulunur.

(5) Gönüllü önlem faaliyetlerinin il müdürlüğü tarafından tanınan sürede imalatçı veya ithalatçının kusuruna dayanmayan sebeplerle tamamlanamaması halinde her seferinde altı ayı geçmemek şartı ile üç yıla kadar ilave süre verilip verilmeyeceği, il müdürlüğü tarafından değerlendirilerek karar verilir.

(6) İl müdürlüğü gerekli gördüğü takdirde, gönüllü önleme tabi tutulan ürünün tarafsız, test ve muayene işlemlerini yapabilme yeterliliğine sahip bir test veya muayene kuruluşu tarafından test ve muayenesini isteyebilir.

(7) Gönüllü önlem faaliyeti kapsamında uygunsuzluğu giderilen ürünler, il müdürlüğü değerlendirmesine sunulmadan piyasaya arz edilemez, piyasada bulundurulamaz ve hizmete sunulamaz.

(8) Gönüllü önlem faaliyetine konu ürünlere ilişkin bilgiler gönüllü önleme tabi ürünlerin tamamı düzeltilinceye veya bertaraf edilinceye kadar Bakanlık internet sayfasında ilan edilir.

(9) Gönüllü önlem faaliyeti kapsamında yükümlülüklerini yerine getiren ve uygunsuzluğu tamamen gideren imalatçı veya ithalatçı için Kanunda düzenlenen idari yaptırımlar uygulanmaz.

(10) Duyurulara ve bilgilendirmelere ilişkin tüm yükümlülüklerini yerine getirmiş ve bu kapsamda iktisadi işletmeci veya son kullanıcı tarafından kendisine iade edilen ya da bildirilen tüm ürünlerdeki uygunsuzlukları gideren imalatçı veya ithalatçının uygunsuzlukları tamamen

giderdiği kabul edilir.

(11) Gönüllü önlem faaliyeti kapsamında yükümlülüklerini yerine getirmeyen imalatçı veya ithalatçı hakkında Kanunda düzenlenen idari yaptırımlar uygulanır.

(12) Gönüllü önlem faaliyeti kapsamında kendisine bildirim yapılan gerçek veya tüzel kişiler, gönüllü önlem faaliyetinin gerektirdiği yükümlülükleri yerine getirmekle sorumludur.

Ürünün geri çağrılması

MADDE 19 – (1) Alınan diğer önlemlerin riskin ortadan kaldırılmasında yetersiz kalması durumunda iktisadi işletmeci, kendiliğinden veya Bakanlığın talebi üzerine ürünü geri çağırır.

(2) İktisadi işletmeci geri çağırma önlemini, 16 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirtilenlere aşağıdaki bilgileri de ekleyerek duyurur:

a) Ürünün teslim alınacağı veya onarılacağı adres ve irtibat noktaları.

b) Nihai kullanıcıya sunulan teklif ve seçenekler.

(3) İktisadi işletmeci ürünü teslim eden nihai kullanıcıya aşağıdaki seçeneklerden en az birini sunar:

a) Ürünün geri çağrılmasına yol açan sorunun giderilmesi.

b) Ürünün teslim tarihindeki perakende satış değerinin ödenmesi.

c) Ürünün, teknik düzenlemesine uygun, güvenli ve eş değer bir ürünle değiştirilmesi.

(4) Ürünün geri çağrılmasıyla ilgili tüm masraflar ürünü geri çağıran iktisadi işletmeci tarafından üstlenilir. İktisadi işletmeci, nihai kullanıcıya ek bir maliyet yüklemeden nihai kullanıcının ürünü zamanında ve kolaylıkla teslim edebilmesi için gerekli koşulları sağlamak zorundadır.

İmalatçının yükümlülüklerinin diğer iktisadi işletmecilere uygulandığı durumlar

MADDE 20 – (1) İthalatçılar ile dağıtıcılardan aşağıdaki durumdakiler imalatçı sayılırlar:

a) Ürünü kendi isim veya ticari markası altında piyasaya arz eden veya piyasada bulunduran.

b) Ürünü teknik düzenlemesine veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygunluğunu etkileyecek şekilde değiştiren.

(2) Ürünün imalatçısı, yetkili temsilcisi veya ithalatçısının tespit edilemediği durumlarda, yapılan bildirimin kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde imalatçı, yetkili temsilci veya ithalatçısının isim ve irtibat bilgilerini, bu bilgilere sahip değil ise tedarik zincirinde yer alan bir önceki iktisadi işletmecinin isim ve irtibat bilgilerini bildirmeyen dağıtıcı, imalatçı olarak kabul edilir.

İş birliği

MADDE 21 – (1) İktisadi işletmeciler piyasada bulundurdukları ürünlerin taşıdığı risklerin azaltılması veya ortadan kaldırılması amacıyla yürüttükleri faaliyetlerinde, Bakanlıkla iş birliği yapar.

Tutanak ve kayıtlar

MADDE 22 – (1) PGD sırasında düzenlenecek tutanağın şekli ve içeriği Bakanlıkça belirlenir.

(2) PGD sırasında düzenlenecek tutanaklar elektronik ortamda düzenlenebilir ve kayıt altına alınabilir.

(3) Elektronik ortamda düzenlenen tutanaklar güvenli elektronik imza araçları ile imzalanır. Tutanakların elektronik imza araçlarıyla imzalanmaması durumunda tutanağı temsil eden ve tutanak muhteviyatının değiştirilemeyeceğini güvence altına alan benzersiz bir kodun üzerine yazıldığı bir form imzalanır.

(4) Bakanlık, elektronik ortamda kayıt altına alınan tutanaklar ile üçüncü fıkrada belirtilen formların şekil ve muhteviyatını tespit etmeye, bunların şifre, güvenli elektronik imza veya diğer güvenlik araçları konulmak suretiyle imzalama usul ve esaslarını belirlemeye, bunları internet de dâhil olmak üzere her türlü elektronik iletişim araç ve ortamında ilgili kişilere göndermeye ve elektronik ortamda yürütülecek faaliyetlere ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

(5) Uygunluk teyidi olan denetimlerde, talep edilmesi halinde üçüncü fıkrada belirtilen form imzalanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Denetimle Görevli Personelin Eğitimi, Görevlendirilmesi, Görev, Yetki ve Yükümlülükleri ile İl Müdürlüğünün Görev, Yetki ve Yükümlülükleri

Denetim personelinin eğitimi

MADDE 23 – (1) Denetim personelinin eğitimi, Bakanlığın ihtiyaç durumu, personelin eğitim durumu, denetimde uzmanlaşma ve benzeri hususlar dikkate alınmak suretiyle Bakanlık tarafından uygun görülen zamanlarda yapılır.

(2) Denetim personeli eğitimini tamamlayanlara verilecek olan denetim personeli kimlik kartı ve sertifikası Bakanlık Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanır.

(3) Denetim personelinin eğitim konuları ve eğitimine ilişkin hususlar, denetim personelinin görevlendirilmesi ve performansının değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlük görüşü alınarak Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından belirlenir.

Denetim personeli eğitimine katılacaklarda aranacak şartlar

MADDE 24 – (1) Denetim personeli eğitimine katılacaklarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) Aylıktan kesme veya kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almamış olmak.

b) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 247 ila 266 ncı maddelerinde düzenlenen suçlar ile 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu kapsamındaki suçlardan hüküm giymemiş olmak.

c) Üniversitelerin mühendislik bölümlerinden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içindeki veya yurt dışındaki öğretim kurumlarından mezun olmak.

ç) PGD’den sorumlu hizmet birimlerinde veya ilgili teknik düzenlemeleri hazırlayan birimlerde ya da il müdürlüğünde çalışıyor olmak.

d) PGD’den sorumlu hizmet birimlerinde veya ilgili teknik düzenlemeleri hazırlayan birimlerde görevli personel hakkında (c) bendi uygulanmaz. PGD’den sorumlu hizmet birimlerinde veya ilgili teknik düzenlemeleri hazırlayan birimde görevli personelin denetim personeli eğitimine katılabilmesi için en az dört yıl lisans eğitimi veren yükseköğretim kurumlarından ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içindeki veya yurt dışındaki öğretim kurumlarından mezun olması gerekir.

(2) Kadrosu başka bir kurumda olan ve Bakanlıkta geçici görevli olarak görev yapmakta olan personel ile denetim personeli görevini yerine getirmesine engel nitelikte bir sağlık sorunu

taşıyanlar denetim personeli eğitimine katılamazlar.

(3) Denetim personeli eğitimine katılma başvurularının Bakanlık Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından incelenmesi sonucunda, denetim personeli eğitimine katılmaya hak kazanan adaylar Genel Müdürlüğe bildirilir.

(4) Denetim personeli eğitimine katılma şartlarını taşımadığı sonradan anlaşılanlar ile bu şartları kaybedenlerin kimlikleri iptal edilir ve denetimde görevlendirilmez.

Denetim personelinin görev, yetki ve yükümlülükleri

MADDE 25 – (1) Denetim personelinin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Öncelikli olarak ilgili mevzuat hükümleri uyarınca görev alanına giren konularda PGD yapmak.

b) Gerekli tutanak ve raporları hazırlamak, her denetim işlemi için denetim sürecinin başından sonuna kadar gerekli tüm bilgi ve belgelerin düzenli bir şekilde dosyalanmasını ve muhafazasını sağlamak.

c) Denetimin başlangıcından sonuçlanmasına kadar her aşamasını ve bu aşamalara ait her türlü bilgiyi, veriyi ve kaydı, denetim işleminin sonuçlanmasını beklemeksizin Ürün Güvenliği ve Denetimi Bilgi Sistemine girmek.

ç) Test ve muayeneye tabi tutulacak ürünlerden numune almak, numunenin test ve muayenesinin yapılmasını sağlamak.

d) Bir ürünün ciddi risk taşıdığına dair güçlü emarelerin bulunması durumunda, ürünün piyasaya arzını en fazla dört gün geçici olarak durdurmak, bu konuda iktisadi işletmeciyi, Genel Müdürlüğü veya il müdürlüklerini derhal bilgilendirmek.

e) Yürüttüğü denetim görevi çerçevesinde gerekli gördüğü dosya ve belgeleri denetim yaptığı kuruluş ve kişilerden istemek, bunları incelemek, onaylanmış örneklerini almak; fabrika, mağaza, dükkân, ticarethane, pazar yeri, depo, antrepo ve ambar gibi yerler ile denetime konu olan diğer yerlerde inceleme ve sayım yapmak, bu yerleri görüntülemek, üretim, stok ve satış bilgilerini almak, bu konularda her derecede yetkili ve ilgiliden her türlü yardım ve bilgi talep etmek.

f) İktisadi işletmecinin PGD faaliyetini engellemesi durumunda, güvenlik güçlerinden yardım istemek ve onların nezaretinde denetim yapmak.

g) PGD sırasında işin niteliğine göre gerekli gördüğü durumlarda, Bakanlık veya valilik onayıyla, refakat etmek üzere kamu kurum ve kuruluşlarından uzman kişilerin davet edilmesini sağlamak ve bilimsel ve teknik görüş ve önerilerinden yararlanmak.

ğ) Tutanak ya da raporla tespit edilen sonuçlandırılmamış işleri takip etmek ve sonuçlandırmak.

h) Görev alanına giren konularda ve ilgili mevzuatın uygulanmasında ortaya çıkan ihtiyaçlar çerçevesinde görüş ve öneri geliştirmek ve bunları Genel Müdürlüğe veya il müdürlüğüne sunmak.

ı) Kanunda belirtilen ceza ve önlemler hariç olmak üzere, denetim faaliyeti sırasında, ilgililerin cezai sorumluluğunu gerektiren eylemlerini saptadığında, durumu ilgili mercilere iletilmek üzere Genel Müdürlüğe veya il müdürlüğüne yazılı olarak bildirmek.

i) Denetimini yaptığı ürüne ilişkin Risk Değerlendirme Komisyonuna katılım sağlamak.

(2) Denetim personelinin yükümlülükleri şunlardır:

a) Bakanlık tarafından verilen denetim personeli kimlik kartını, iktisadi işletmeciye ibraz ederek denetime başlamak.

b) Denetlediği iktisadi işletmecinin yönetim ve yürütme işlerine karışmamak.

c) PGD görevini, mevzuata uygun olarak bağımsız ve tarafsız yürütmek.

ç) PGD sırasında elde ettiği bilgi ve belgelere ilişkin olarak 34 üncü maddede düzenlenen gizlilik ilkesine riayet etmek.

İl müdürlüğünün görev, yetki ve yükümlülükleri

MADDE 26 – (1) İl müdürlüğünün PGD’ye ilişkin görev, yetki ve yükümlülükleri şunlardır:

a) Bakanlık tarafından gönderilen yıllık piyasa gözetimi ve denetimi programını esas alarak ilin piyasa gözetimi ve denetimi programını hazırlamak ve uygulamak.

b) Denetim programını; ilin iktisadi işletmeci profilini çıkararak bunlara ait ürünlerin denetlenmesini sağlayacak şekilde hazırlamak.

c) PGD faaliyetlerinin etkin olarak gerçekleştirilmesini teminen ihtiyaçlarını, sorunlarını ve çözüm önerilerini Bakanlığa iletmek.

ç) PGD faaliyetlerinde ihbar, şikayet, her türlü reklam ve ilanlar ile kaza, yaralanma haberleri ve veri tabanlarından yararlanmak.

d) PGD faaliyetleri sonucunda gerekli idari yaptırım kararlarının verilmesini ve yerine getirilmesini sağlamak.

e) İktisadi işletmeci tarafından uygulanan önlemlerin yerine getirilip getirilmediğini iktisadi işletmeci nezdinde ve piyasada izlemek, kontrol etmek ve sonucu hakkında Genel Müdürlüğe bilgi vermek.

f) Denetim personelinin teknik ve hukuki konularda eğitim ihtiyacını karşılamaya, bilgi ve tecrübelerini geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmak.

g) Piyasanın veya ürünlerin uygunluk düzeyinin yükseltilmesi amacıyla iktisadi işletmecilerle iş birliği yapmak ve bunlara bilgilendirme yapmak, eğitim ve benzeri toplantılar düzenlemek.

ğ) Ürün güvenliği ve PGD konularında bilgi verebilecek veya ilgililerin şikayetlerini ulaştırabilecekleri danışma masaları oluşturmak.

(2) İl müdürü, PGD faaliyetlerinin etkin bir şekilde sürdürülebilmesi amacıyla diğer ilgili mevzuat ve bu Yönetmelik hükümleri uyarınca gerekli tüm önlemlerin alınmasından ve uygulanmasından sorumludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ürün Güvenliği ve Denetimi Koordinasyon Komisyonu ve Sektörel Komisyonlar

Komisyonun teşkili

MADDE 27 – (1) Komisyon; Metroloji ve Genel Müdürlüğün bağlı olduğu bakan yardımcısı başkanlığında; Metroloji ve Sanayi Ürünleri Güvenliği Genel Müdürü, Sanayi Genel Müdürü, Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürü, Yönetim Hizmetleri Genel Müdürü ve Hukuk Hizmetleri Genel Müdüründen oluşur. Gerekli görülmesi halinde, Komisyona diğer hizmet birim amirleri davet edilebilir.

(2) Komisyon üyeleri, Komisyon toplantıları için genel müdür yardımcısını görevlendirebilir.

(3) Komisyonun sekretarya işleri Genel Müdürlük tarafından yürütülür.

Komisyonun görevleri ve toplanması

MADDE 28 – (1) Komisyonun görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın sorumluluğunda bulunan ürünlerin uygunluğunu ve denetimi politikasını belirlemek.

b) PGD'nin etkin ve verimli şekilde yürütülmesini teminen idari yapılanma, personel, personel eğitimi, ekipman ve finansman ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla kararlar almak.

c) Genel Müdürlük ile il müdürlükleri arasında karşılaşılan sorunların çözümlenmesini ve uygulama birliğini sağlamak.

ç) Genel Müdürlük ve il müdürlüklerince gerçekleştirilecek denetimleri izlemek, değerlendirmek ve aksaklıkları tespit ederek gerekli önlemleri almak.

d) Denetim personeli kimlik kartının iptal edilip edilmeyeceğine karar vermek.

e) Gerekli hallerde, teknik düzeyde çalışmalar gerçekleştirmek üzere Komisyona bağlı alt komisyonların oluşturulmasına karar vermek.

f) Ticaret Bakanlığı bünyesinde oluşturulan PGD Koordinasyon Kurulunda Bakanlığı temsil edecek asıl ve yedek üyeleri belirlemek.

(2) Komisyon gerekli hallerde, Genel Müdürlüğün önerisi ve Komisyon Başkanının çağrısıyla toplanabilir.

(3) Komisyon üyeleri, toplantıdan önce gerekçeleriyle birlikte toplantıda görüşülmesini istedikleri konuları gündeme alınması için Genel Müdürlüğe bildirir.

Sektörel komisyonlar

MADDE 29 – (1) PGD'den sorumlu hizmet birimleri, ürün güvenliği ve denetiminde etkinlik sağlamak ve ürünlerin uygunluk düzeyinin artırılması amacıyla sorumluluğunda bulunan ürün grupları çerçevesinde, ilgili sektör temsilcisi dernekler, tüketici kuruluşları, meslek odaları ve

uygunluk değerlendirme kuruluşlarının katılımıyla geçici veya sürekli sektörel komisyonlar oluşturabilir.

ALTINCI BÖLÜM

Önlemler ve İdari Yaptırımların Uygulanmasında Yetki

İdari para cezalarının uygulanması

MADDE 30 – (1) İdari para cezası kararları;

a) Denetimin Genel Müdürlük personeli tarafından yapılması halinde sorumluluk alanı çerçevesinde Bakan Yardımcısı,

b) Denetimin sadece il müdürlüğü personeli tarafından veya Genel Müdürlük personeli ile il müdürlüğü personelinin birlikte katılımıyla yapılması halinde il müdürü tarafından,

verilir.

(2) Uygunsuzluk başka bir ilde tespit edilmiş olsa bile iktisadi işletmeci hangi ilde yerleşik ise o il müdürlüğü idari para cezasını uygular.

(3) Kanunun 20 nci maddesinin beşinci fıkrası kapsamında uygulanacak idari para cezası kararı, aracı hizmet sağlayıcının veya medya hizmet sağlayıcının merkezinin bulunduğu yerdeki il müdürü tarafından verilir.

(4) Bu Yönetmelik hükümlerinin iktisadi işletmeciler tarafından ihlal edilmesi durumunda, iktisadi işletmecilere yönelik Kanunda yer alan idari para cezaları, etkili, orantılı ve caydırıcı olacak şekilde uygulanır.

(5) İdari para cezasına konu fiil, Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (c), (ç), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen aykırılıkları oluşturuyor ise belirtilen bentlerde düzenlenen idari para cezaları uygulanır. Aynı fiil nedeni ile Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde düzenlenen idari para cezası uygulanmaz.

(6) Kanunun 20 nci maddesinin birinci, ikinci, üçüncü ve beşinci fıkralarında belirtilen idari para cezaları, bu cezalara konu uygunsuzluğun iki yıl içinde tekrarı halinde, her tekrar için bir önceki idari para cezasının iki katı uygulanır.

İdari önlemlerin uygulanması

MADDE 31 – (1) İktisadi işletmecinin gerekli önlemleri almaması, zamanında almaması veya aldığı önlemlerin eksik veya yetersiz olması veya iktisadi işletmecinin tespit edilememesi halinde Bakanlık;

a) Ürünün piyasaya arzının durdurulması, piyasada bulundurulmasının önlenmesi, piyasadan çekilmesi, geri çağrılması, öneri ve teşhirinin durdurulması,

b) Dağıtıcıların önlemlerden haberdar olmaları ve önlemlere uymalarını sağlamak amacı ile gerekli tedbirlerin alınması,

c) Ürünün taşıdığı riskler hakkında nihai kullanıcıların uyarılması,

ç) Ürünlerin uygun koşullarda bertaraf veya işlevsiz hale getirilmesi,

önlemlerinden uygun ve gerekli olanları orantılılık ilkesine riayet ederek alır.

(2) Ürünün ciddi risk taşıdığı hallerde Bakanlık, birinci fıkrada düzenlenen önlemleri iktisadi işletmeciden talep etmeden kendiliğinden alır.

(3) Birinci ve ikinci fıkralarda düzenlenen ve risk taşıyan uygunsuzluklara ilişkin önlem kararı Bakan Yardımcısı tarafından verilir ve iktisadi işletmecinin bulunduğu yerdeki il müdürlüğü tarafından bu kararların uygulanması sağlanır.

(4) Birinci fıkrada düzenlenen ve şekli uygunsuzluklara ilişkin önlem kararı iktisadi işletmecinin bulunduğu yerdeki il müdürü tarafından verilir ve kararın uygulanması sağlanır.

İçeriğe erişimin engellenmesi kararı

MADDE 32 – (1) İl müdürlüğü tarafından yapılan bildirimden itibaren içeriğin yirmi dört saat içerisinde aracı hizmet sağlayıcı tarafından çıkarılmaması halinde aracı hizmet sağlayıcının merkezinin bulunduğu yerdeki il müdürü uygun olmayan ürüne ilişkin içeriğe erişimin engellenmesine karar verir ve bu kararı uygulanmak üzere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna bildirir.

(2) Uygun olmayan bir ürünün televizyon veya radyo üzerinden tanıtım ve satışının durdurulması kararını, medya hizmet sağlayıcının merkezinin bulunduğu yerdeki il müdürü verir ve bu kararı

uygulanmak üzere Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna bildirir.

Ürünün piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici olarak durdurulması kararı

MADDE 33 – (1) Ürünün piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici olarak durdurulması kararı;

a) En fazla dört gün süreyle denetim personeli tarafından,

b) Denetimin Genel Müdürlük personeli tarafından yapılması ve ürünün test veya muayenesi için dört günden uzun bir sürenin gerekli olması durumunda, sorumluluk alanı çerçevesinde ilgili bakan yardımcısı tarafından,

c) Denetimin sadece il müdürlüğü personeli tarafından veya Genel Müdürlük personeli ile il müdürlüğü personelinin birlikte katılımıyla yapılması ve ürünün test veya muayenesi için dört günden uzun bir sürenin gerekli olması durumunda, denetimin yapıldığı yerdeki il müdürü tarafından,

verilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Bilgilerin gizliliği

MADDE 34 – (1) PGD faaliyeti sırasında Genel Müdürlük veya il müdürlüklerince yapılan yazışmalar, ihbar ve şikayetler ile denetimlerde temin edilen ve ticari sır niteliğindeki veya fikri ve sınai mülkiyet hakkına ilişkin bilgiler gizli tutulur. Ancak, mevzuatın ve insan sağlığı ve güvenliğinin gerektirdiği hallerde yapılan duyurular bu kapsamda sayılmaz.

Tebligat

MADDE 35 – (1) İdari para cezası ve/veya idari önlemleri içeren idari yaptırım kararlarının tebliğinde, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

Yetki

MADDE 36 – (1) Bakanlık, ürün güvenliğine ilişkin temel gereklerin sağlanması bakımından, diğer yetkili kuruluşların sorumluluğuna giren ürünler hariç olmak üzere, Bakanlık sorumluluğunda bulunan ürünlerinin denetimine yönelik gerekli önlemleri almaya, bunları uygulamaya ve bu ürünlerin PGD'sini gerçekleştirmeye yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 37 – (1) 2/10/2012 tarihli ve 28429 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Birinci fıkra ile yürürlükten kaldırılan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliğine yapılan atıflar, bu Yönetmeliğe yapılmış kabul edilir.

Yürürlük

MADDE 38 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 39 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

Resmi Gazetenin Orjinal Nüshası İçin Link'e Tıklayınız